

Reglugerð um mælifræðilegt eftirlit með raforkumælum.

I. KAFLI

Gildissvið og skilgreiningar.

1. gr.

Gildissvið.

Reglugerð þessi gildir um raforkumæla, sem eru sölumælar í dreifiveitu fyrir raunorku til almennra notenda í lágspennu dreifikerfi og um frádráttarmæla til sömu nota. Mælar, sem reglugerð þessi tekur til, skulu uppfylla þær kröfur og sæta því mælifræðilega eftirliti sem kveðið er á um í þessari reglugerð og þeim reglum sem hún vísar til.

Setja má á markað og taka í notkun skv. 1. mgr. EBE-mæla, mæla með íslenskt vottorð og MID-mæla.

2. gr.

Skilgreiningar.

Nota skal eftirfarandi skilgreiningar um raforkumæla í notkun, sbr. 1. mgr. 1. gr.:

1. *Almennur notandi* er sá sem kaupir raforku til eigin nota, en er ekki stórnotandi, sbr. skilgr. í raforkulögum nr. 65/2003.
2. *Dreifikerfi* eru raflínur sem ekki teljast til flutningskerfisins ásamt mannvirkjum og búnaði þeim tengdum til og með heimtaug. Enn fremur mælar og mælabúnaður hjá notendum.
3. *Dreifiveita* er fyrirtæki sem hefur leyfi til dreifingar raforku á afmörkuðu svæði sbr. raforkulög nr. 65/2003.
4. *Dreifiveitusvæði* er landsvæði þar sem dreifiveita hefur einkarétt og skyldu til dreifingar raforku sbr. raforkulög nr. 65/2003.
5. *EA* (European co-operation for Accreditation) eru Evrópusamtök um faggildingu.
6. *EBE-sannprófun* merkir frumsannprófun sem Neytendastofa eða annað lögbært stjórnvald á EES–svæðinu framkvæmir í samræmi við reglur í EBE-tilskipun.
7. *EBE-gerðarviðurkenning* merkir gerðarviðurkenningu sem lögbært stjórnvald á EES–svæðinu hefur veitt í samræmi við þær reglur sem settar eru í EBE-tilskipun.
8. *EBE-mælar* eru raforkumælar sem framleiddir eru í samræmi við tilskipun 76/891/EBE um raforkumæla og sem hafa gilda EBE-gerðarviðurkenningu, bera rétt merki þar um og eru innsiglaðir sbr. rg. nr. 129/1994 um mælitæki og aðferðir við mælifræðilegt eftirlit. EBE-mælar skulu hafa EBE-sannprófun áður en þeir eru teknir í notkun.
9. *Einmæling* Skilgreining þessa fagorðs er fólgin í eftirfarandi heimild í 25. gr. rg. nr. 1040/2005 um framkvæmd raforkulaga: Dreifiveitur skulu, ef eftir því er leitað, bjóða eigendafélögum íbúða, fyrirtækjagörðum, búseturéttarfélögum, húsbyggingarfélögum og álíka stofnunum, *einmælingu* og gjaldskrár fyrir dreifingu um sameiginlega heimtaug enda komi viðkomandi félag fram sem einn lögaðili.

10. *Frádráttarmælir* er sölumælir sem mælir hluta af einmælingu afhentrar raforku um sameiginlega heimtaug, til undirnotanda í eigendafélagi o.fl.
11. *Frum sannprófun* merkir sannprófun á mælitæki sem ekki hefur verið sannprófað áður.
12. *Gerðarviðurkenning* merkir ákvörðun sem veitir viðurkenningu á því að uppbygging mælitækis fullnægi skilgreindum kröfum. Gerðarviðurkenning byggir á ítarlegri gerðarprófun og er forsenda frumsannprófunar.
13. *Innra eftirlit* er í þessari reglugerð notað í þeirri merkingu sem felst í 2. mgr. 14. gr. laga nr. 91/2006 um mælingar, mæligrunna og vigtarmenn og skv. nánari ákvæðum í þessari reglugerð.
14. *Lágspennt dreifikerfi* er dreifikerfi þar sem nafnspenna fer ekki yfir 1000 V AC eða 1500 V DC.
15. *Löggilding* raforkumælis er aðgerð til að tryggja og staðfesta formlega að raforkumælir fullnægi öllum kröfum laga og reglugerða. Löggilding fer fram með athugun, merkingu og útgáfu vottorðs og er venjulega lokið með innsiglun á aðgengi stillinga.
16. *MID-mælar* eru raforkumælar sem hvorki hafa fullgilda EBE-gerðarviðurkenningu né íslenska gerðarviðurkenningu fyrir 30. október 2006 og sem falla undir ákvæði í viðauka MI-003 sbr. reglugerð nr. 465/2007 um innleiðingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2004/22/EB um mælitæki og uppfylla viðeigandi kröfur, bera réttar merkingar þar um og eru innsiglaðir. Samræmistati MID-mæla skal lokið áður en þeir eru teknir í notkun.
17. *Mælar með íslenskt vottorð* eru raforkumælar sem hafa vottorð um innlenda gerðarviðurkenningu og bera rétt merki þar um sbr. 3. gr. og eru innsiglaðir.
18. *Mælitækjabirgir* er framleiðandi, seljandi eða dreifingaraðili á raforkumælum sem falla undir 1. mgr. 1. gr., sbr. 8. gr. laga nr. 91/2006.
19. *Neysluveita* er raflögn og raflagnabúnaður innan við tengistað heimtaugar dreifiveitu.
20. *Sannprófun* merkir aðgerðir sem taka til auðkenningar, rannsóknar, athugunar á fráviki, merkingar og innsíglunar og staðfesta að mælitæki uppfylli allar kröfur, einkum nákvæmniskröfur og gera ljóst að framleiðsla tækis sé í samræmi við viðurkennda frumgerð.
21. *Sölufyrirtæki* er fyrirtæki sem selur raforku eða annast raforkuviðskipti, hvort sem er í heildsölu eða smásölu sbr. raforkulög nr. 65/2003.
22. *Sölumælir* er raforkumælir sem notaður er til uppgjors á sölu raforku sbr. rg. nr. 1050/2004 um raforkuviðskipti og mælingar.
23. *WELMEC* (European Cooperation in Legal Metrology) eru Evrópusamtök um lögmælifræði.

Auk ofangreindra skilgreininga skal nota þær skilgreiningar sem taldar eru upp í 4. gr. tilskipunar 2004/22/EB um mælitæki og sem eru í viðauka MI-003 við hana fyrir MID-mæla.

II. KAFLI

Mælagerðir, löggilding, merking og nákvæmnisflokkar.

3. gr.

Innlendar gerðarviðurkenningar.

Neytendastofu er heimilt að gefa út vottorð um innlenda gerðarviðurkenningu fyrir raforkumæla sem hafa gerðarviðurkenningu í einhverju aðildarlandi WELMEC sem gefin var út fyrir 30. okt. 2006, meðan upprunalega viðurkenningin er í gildi.

Mælarnir skulu bera númer íslenska vottorðsins þegar þeir eru settir á markað á Íslandi og þeir skulu sannprófaðir eftir sömu kröfum og gerðar eru í upprunalandinu en séu slíkar kröfur ekki þekktar skal að lágmarki prófað í samræmi við kröfur um EBE-sannprófun.

4. gr.

Áframhaldandi notkun eldri mælagerða.

Nota má til verkefna skv. 1. mgr. 1. gr. mæla sem ekki falla undir mælagerðir skv. 2. mgr. 1. gr. og þegar hafa verið teknir í notkun, meðan þeir mæla rétt sbr. ákvæði IV. og V. kafla.

5. gr.

Fyrsta notkun og merking.

EBE-mælar og mælar með íslenskt vottorð skulu hljóta löggildingu áður en þeir eru teknir í fyrstu notkun, sbr. rg. nr. 956/2006 um starfshætti þeirra sem annast löggildingar í umboði Neytendastofu.

MID-mæla má taka í fyrstu notkun án löggildingar. Þeir skulu fá sérstakt merki fyrir nýja veitumæla sbr. rg. nr. 955/2006 um löggildingartákn og merkingar eftirlitsskyldra mælitækja.

Neytendur skulu upplýstir um það, þegar mælar sem þeir greiða raforku eftir falla undir innra eftirlit, skriflega á reikningi eða á annan hátt.

6. gr.

Nákvæmnisflokkar.

Um notkun MID-mæla gilda eftirfarandi reglur um nákvæmnisflokka:

- a. Nota skal mæla í flokki A innanhúss fyrir heimili.
- b. Nota skal mæla í flokki C fyrir sameiginlega einmælingu og til nota með mælaspennum.
- c. Mælar til annarra nota skulu vera af flokki B.

Ávallt er þó heimilt að velja nákvæmari mæla en hér er krafist.

III. KAFLI Um ábyrgð aðila.

7. gr.

Kröfur til birgja.

Mælitækjabirgir raforkumæla má ekki markaðssetja, selja eða afhenda raforkumæla til notkunar samkvæmt 1. mgr. 1. gr. nema þeir uppfylli ákvæði 2. mgr. 1. gr., samræmismati sé lokið fyrir MID-mæla og EBE-mælar hafi EBE-sannprófun.

Mælitækjabirgir raforkumæla skal upplýsa kaupanda um nákvæmnisflokk mælanna og hvort ætla megi að þeir henti fyrirhugaðri notkun.

8. gr.

Kröfur til eigenda frádráttarmæla.

Ef frádráttarmælar eru notaðir í neysluveitu til innra uppgjors ber eigandi mælanna ábyrgð á því að þeir séu löggiltir.

9. gr.

Kröfur til dreifiveitna.

Dreifiveita ber ábyrgð á mælingum á dreifiveitusvæði sínu. Í því felst uppsetning, rekstur og viðhald raforkumæla, ennfremur skulu dreifiveitur tryggja að raforkumælar til uppgjors raforku séu löggiltir sbr. 14. gr. rg. nr. 1050/2004 um raforkuviðskipti og mælingar. Dreifiveita getur falið þjónustufyrirtæki mælinga að annast mælingar og umsýslu mæla.

Dreifiveita skal hlíta skilyrðum framleiðanda um aðstæður fyrir notkun og leyfð rekstrarskilyrði sem mælarnir eru framleiddir fyrir og má aðeins setja upp mæla sem uppfylla kröfur 2. mgr. 1. gr. og ber ábyrgð á að þeir uppfylli kröfur IV. kafla til raforkumæla í notkun og fer eftir reglum V. kafla um löggildingar raforkumæla í notkun.

IV. KAFLI

Kröfur til raforkumæla í notkun.

10. gr.

Mestu leyfðu frávik.

Raforkumælar í notkun skv. 1. mgr. 1. gr. skulu uppfylla kröfur skv. þessari grein um mestu leyfðu frávik.

Mestu leyfðu frávik fyrir EBE-mæla og lágmarkskröfur fyrir mæla með íslenskt vottorð eru í töflu 1.

Mestu leyfðu frávik fyrir MID-mæla eru í samræmi við kröfur viðauka MI-003 við tilskipun 2004/22/EB um mælitæki sbr. samantekt í töflu 2.

Mestu leyfðu frávik fyrir eldri gerðir sbr. 4. gr. skulu vera 3,5 %.

Raforkumælar í notkun skv. 1. mgr. 1. gr. sem eru gerðir fyrir meiri nákvæmni en skv. töflu 1 eða töflu 2 og teknir í notkun til þess að uppfylla kröfur um nákvæmni sem gerðar eru í rg. nr. 1050/2004 um raforkuviðskipti og mælingar, skulu uppfylla lágmarkskröfur um nákvæmni í samræmi við nákvæmnisflokk sinn.

Tafla 1.
Mestu leyfðu frávik (%) fyrir EBE-mæla.
Lágmarkskröfur fyrir mæla með íslenskt vottorð.

Straumgildi	Aflstuðull	Mælar	Álag fjölfasamæla	Heimiluð hámarksfrávik
0,10 I _b	1	Einfasa og fjölfasa	Í jafnvægi	3,0%
I _b	1	Einfasa og fjölfasa	Í jafnvægi	2,5%
I _b	0,5 spanaður	Einfasa og fjölfasa	Í jafnvægi	2,5%
I _b	1	Fjölfasa	1 fasi með álagi (1 prófun á 2 fasanna)	3,5%
I _{max}	1	Einfasa og fjölfasa	Í jafnvægi	2,5%

I_b er það straumgildi sem skil mælisins eru ákvörðuð í samræmi við.

I_{max} er hámarksgildi straums sem mælirinn skal standast kröfur fyrir.

Tafla 2.
Mestu leyfðu frávik (%) fyrir MID-mæla.

	Vinnsluhiti			Vinnsluhiti			Vinnsluhiti			Vinnsluhiti		
	+ 5 °C ... + 30 °C			- 10 °C ... + 5 °C eða + 30 °C ... + 40 °C			- 25 °C ... - 10 °C eða + 40 °C ... + 55 °C			- 40 °C ... - 25 °C eða + 55 °C ... + 70 °C		
Flokkur	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Einfasa mælir, fjölfasa mælir ef hann starfar með jafnlægri áraun												
I _{min} ≤ I < I _{tr}	3,5	2	1	5	2,5	1,3	7	3,5	1,7	9	4	2
I _{tr} ≤ I ≤ I _{max}	3,5	2	0,7	4,5	2,5	1	7	3,5	1,3	9	4	1,5
Fjölfasa mælir ef hann starfar með einfasa áraun												
I _{tr} ≤ I ≤ I _{max} , sjá undantekningu hér á eftir	4	2,5	1	5	3	1,3	7	4	1,7	9	4,5	2

Fyrir rafvélræna fjölfasa mæla er straumsvið einfasa áraunar takmarkað við $5I_{tr} \leq I \leq I_{max}$

I_{min} er minnsta gildið á I þar sem skekkjan er innan mestu leyfðu skekkju.

I_{tr} er minnsta gildið á I þar sem skekkjan er innan minnstu mestu leyfðu skekkju.

I_{max} er hámarksgildi I þar sem skekkjan er innan mestu leyfðu skekkju.

11. gr.

Aðrar kröfur.

Raforkumælar í notkun skulu auk ákvæða í 10. gr. uppfylla eftirfarandi kröfur:

- Við tómagangsprófun við 10% frávik frá viðmiðunarspennu skal mælir ekki gefa meira en einn mælipúls á mæliútgang fyrir rafeinda mæla og snúður aflrænna mæla skal ekki snúast heilan hring.

- b. Álestrarbúnaður skal sýna skráningu í samræmi við notkun, innan skekkjumarka vegna tveggja álestra.
- c. Innsiglun skal vera órofin og í samræmi við gerðarviðurkenningu.

12. gr.

Mælar sem er hafnað.

Ef í ljós kemur að raforkumælar uppfylla ekki kröfur þessa kafla skulu þeir teknir úr notkun sbr. þó 19. gr. um höfnun á safni mæla.

V. KAFLI

Reglur um löggildingar raforkumæla í notkun.

13. gr.

Skoðunaraðferðir.

Löggildingar raforkumæla í notkun skulu annað hvort byggjast á heildarskoðun eða á úrtaksskoðun. Löggildingar eru framkvæmdar af aðila sem annast löggildingar mælitækja í umboði Neytendastofu sbr. rg. nr. 956/2006, sjá þó 21. gr. um innra eftirlit í stað löggildinga.

Við heildarskoðun er hver einstakur mælir löggiltur árið þegar gildistími hans rennur út. Við úrtaksskoðun er safn mæla löggilt á grundvelli úrtaks sbr. ákvæði 16. – 19. gr.

14. gr.

Prófunarkröfur.

Tómagangsprófun og nákvæmni mælanna skal gerð skv. eftirfarandi fyrirmælum:

- a. Mælir skal vera tengdur og undir straumálagi áður en prófun hefst þannig að hann haf náð eðlilegu jafnvægi og hitastigi.
- b. Tómagangsprófun skal fara fram við $I = 0$ A og við 10% frávik frá viðmiðunarspennu.
- c. Prófa skal álestrarbúnað um leið og nákvæmnisprófun fer fram.
- d. Nákvæmnisprófun skal fara fram a.m.k. við eftirfarandi straumgildi sbr. töflu 3, en fyrir fjölfasa mæla skal auk þess prófa með einfasa álagi hvern fasa fyrir sig við I_{tr} eða I_b eftir því sem við á og við $\cos(\varphi) = 1$:

Tafla 3: Straumgildi.

MID-mælar	EBE- og mælar með ísl.vottorð
Við I_{tr} og $\cos(\varphi) = 1$	Við 10 % af I_b við $\cos(\varphi) = 1$
Við $10 \times I_{tr}$ og $\cos(\varphi) = 1$	Við I_b við $\cos(\varphi) = 1$
Við $10 \times I_{tr}$ og $\cos(\varphi) = 0,5$ ind.	Við I_b við $\cos(\varphi) = 0,5$ ind.
Við I_{max} og $\cos(\varphi) = 1$	Við I_{max} við $\cos(\varphi) = 1$

15. gr.

Gildistímar löggildinga.

Tímasetning skoðana er óháð endingartíma mæla og skal vera skv. þessari grein.

Fyrsta skoðun fyrir aflræna mæla skal vera eigi síðar en á 16. ári eftir framleiðsluárinu en heimilt er að framlengja gildistíma aflrænna mæla um 4 ár í hvert sinn standist þeir skoðun.

Fyrsta skoðun fyrir rafeinda mæla skal vera eigi síðar en á 8. ári eftir framleiðsluárinu en heimilt er að framlengja gildistíma rafeindra mæla um 8 ár í hvert sinn standist þeir skoðun.

Fyrir alla mæla sem ekki hefur farið fram skoðun á skal fyrsta skoðun framkvæmd eigi síðar en árið 2010.

Raforkumælar sem gert hefur verið við, eða sem innsigli hefur verið rofið á, skulu löggiltir áður en þeir eru teknir aftur í notkun.

16. gr.

Skilgreining safna og reglur um úrtak.

Heimilt er að flokka mæla saman í safn þótt þeir tilheyri fleiri en einni dreifiveitu

Beita má úrtaksskoðunum á söfn þegar uppfyllt eru eftirfarandi skilyrði:

- a. Í safninu eru einsleitir mælar og því dæmigerðir fyrir safnið.
- b. Til að teljast einsleitir þurfa mælar að hafa sama gerðarauðkenni.
- c. Framleiðsluár allra mæla í safninu skal vera innan tímabils sem ekki er lengra en 3 ár. Viðmiðun fyrir tíma skoðana skal vera miðja tímabilsins.

Hafi verið gert við mæli skal eftir það miðað við ár viðgerðarinnar í stað framleiðsluárs.

Taka skal úrtak úr safni á slíkan hátt að jafnar líkur séu fyrir að hver einstakur mælir í safninu verði valinn. Nota skal slembitöflu eða annað reiknilíkan sem tryggir slembival. Ekki er heimilt að bæta mælum við safn eftir að það hefur verið samþykkt til úrtaksskoðunar.

Heimilt er að taka allt að 10% aukamæla í úrtak sem hafa má til vara.

17. gr.

Notkun varamæla.

Mælar sem valdir eru í úrtak skulu vera í eðlilegu vinnsluástandi og vera dæmigerðir fyrir safnið. Því má fjarlægja mæli úr úrtakinu hafi hann einhvern eftirfarandi galla:

- a. Vatn eða raki í mælinum.
- b. Átt hefur verið við mælinn, jafnvel unnar á honum skemmdir.
- c. Brunninn mælir, sé ekki ljóst að mælirinn hafi sjálfur valdið brunanum.
- d. Mælirinn á ekki heima í þessu safni.
- e. Ekki er mögulegt að fá leyfi notanda til að taka niður mæli á tilsettum tíma.

Í slíkum tilvikum skal ekki prófa mælinn, heldur er honum skipt út fyrir varamæli.

18. gr.

Rofin innsigli.

Mæli með rofið innsigli skal skoða á sama hátt og aðra mæla. Uppfylli mælirinn ekki aðrar kröfur til raforkumæla í notkun og hann valdi því þannig að safni er hafnað, skal það borið undir Neytendastofu hvort rök standa til þess að samþykkja safnið eigi að síður. Jafnan skal kanna skal ástæður þess að innsigli var rofið.

19. gr.
Úrtaksfyrirmæli.

Aðeins er hægt að nota úrtaksskoðanir fyrir söfn með 9 eða fleiri mæla.

Velja skal mæla í úrtaksskoðun fyrir söfn með milli 9 og 150 mæla eftir staðli ISO 2859-1 með einfaldri úrtaksskoðun fyrir 2,5% samþykktarmörk (AQL) og skoðunarstig II skv. töflu 4.

Velja skal mæla í úrtaksskoðun fyrir söfn með 151 eða fleiri mæla eftir staðli ISO 2859-2 með tvöfaldri úrtaksskoðun fyrir 8% gæðastig (LQ) skv. töflu 5.

Pegar safni er hafnað á grundvelli úrtaksskoðunar skal skipta öllu safninu út innan árs. Mæla sem hafa verið prófaðir og standast kröfur má þó nota aftur.

Tafla 4: Lítil söfn, einföld úrtaksskoðun.

Stærð safns	Stærð úrtaks	Viðmið fyrir samþykki	Viðmið fyrir höfnun	Vara-mælar
9 – 15	3	0	1	1
16 – 25	5	0	1	1
26 – 50	8	0	1	1
51 – 90	13	1	2	2
91 - 150	20	1	2	2

Tafla 5: Stærri söfn, tvöföld úrtaksskoðun.

Stærð safns	Úrtak	Stærð úrtaks	Saman-lögð stærð úrtaks	Fjöldi ófullnægjandi mæla **)			Vara-Mælar
				Viðmið fyrir samþykki	Viðmið fyrir höfnun	Viðmið fyrir 2. úrtak *)	
151 til 1200	fyrri	32	32	0	2	1	6
	síðara	32	64	1	2		6
1201 til 3200	fyrri	50	50	1	4	2 til 3	10
	síðara	50	100	4	5		10
3201 til 10000	fyrri	80	80	2	5	3 til 4	16
	síðara	80	160	6	7		16
10001 til 35000	fyrri	125	125	5	9	6 til 8	25
	síðara	125	250	12	13		25

*) Annað úrtak jafnstórt hinu fyrsta er valið af handahófi úr safninu ef fjöldi ófullnægjandi mæla sem sýndur er í þessum dálki reyndist vera í fyrra úrtakinu.

**) Í línunum fyrir "síðara" úrtak merkja tölurnar um fjölda ófullnægjandi mæla fjöldann fyrir samanlagða úrtakið.

VI. KAFLI

Kröfur til löggildingaraðila, innra eftirlits og prófunarstofa.

20. gr.

Löggildingaraðili.

Aðili sem annast löggildingar raforkumæla í umboði Neytendastofu skal vera óháður dreifiveitum og þeim sem annast mæla fyrir hönd þeirra sbr. 3. gr. stjórnisýslulaga nr. 37/1993 og skal hafa hæfni sem staðfest er með faggildingu sbr. 5. gr. rg. nr. 956/2006. Löggildingaraðili löggildir mæla, metur söfn, ræður vali úrtaks til prófunar og tekur ákvörðun um hvort safni er hafnað eða samþykkt og fær löggildingu.

21. gr.

Innra eftirlit.

Dreifiveitu er heimilt er að nota innra eftirlit í stað löggildinga sbr. 14. gr. laga nr. 91/2006 um mælingar, mæligrunna og vigtarmenn. Þrátt fyrir það skulu nýir EBE-mælar og mælar með íslensk vottorð fá löggildingu áður en þeir eru teknir í notkun sbr. 5. gr.

Innra eftirlit skal tryggja réttar mælingar og að mælaskipti, úrtök og prófanir fari fram á réttum tíma og að það hlutfall mæla sem ætla má að komið sé út fyrir leyfileg fráviksmörk skv. IV. kafla sé ásættanlegt.

Prófanir og úrtaksskoðanir mæla undir innra eftirliti skulu vera eftir ákvæðum V. kafla og prófanirnar skulu gerðar af prófunarstofu sem uppfyllir ákvæði 23. gr.

Við innra eftirlit í stað löggildinga skal nota upplýsingakerfi sem veitir yfirlit um alla raforkumæla sem falla undir gildissvið þessarar reglugerðar. Veita skal neytendum og Neytendastofu viðkomandi upplýsingar um mælana úr þessu kerfi.

Innra eftirlitskerfið skal vera skráð að fullu í eftirlits- og gæðahandbók dreifiveitu.

Sækja skal um samþykki fyrir innra eftirlitskerfi í stað löggildingar til Neytendastofu og leggja fram eftirlitshandbók og önnur gögn um rekstur kerfisins.

Uppfylli innra eftirlit öll skilyrði sem Neytendastofa ákveður, skal Neytendastofa gefa út leyfi til að notað verði innra eftirlit í stað löggildinga.

Uppfylli innra eftirlit ekki lengur skilyrðin er unnt að afturkalla leyfi skv. þessari grein.

22. gr.

Skýrslugerð.

Gefa skal skýrslu úr innra eftirlitskerfi árlega til Neytendastofu og eigi síðar en 1. mars fyrir síðastliðið ár, um allt eftirlit og skoðanir, niðurstöður skoðana og ákvarðanir sem hafa verið teknar um mæla.

Skrá skal allar gerðir bilana, galla og skekkjur, rofin innsigli mæla. Auk þess skal skrá ágalla á aðstæðum mælanna og upplýsingar um:

- a. Galla í viðbótarbúnaði
- b. Villur í hlutfalli tengt mælaspennum
- c. Rangar tengingar
- d. Misvægi í álagi á mælaspenni.
- e. Önnur frávik.

Dreifiveita með innra eftirlit skal skila upplýsingum til Neytendastofu á því formi sem hún ákveður. Fara skal yfir stöðu innra eftirlits á árlegum fundi Neytendastofu og hverrar dreifiveitu.

23. gr.

Prófunarstofur.

Prófunarstofa sem prófar raforkumæla fyrir dreifiveitur eftir þessum reglum skal vera faggilt til prófana skv. IV. og V. kafla af faggildingaraðila sem er aðili að marghliða samkomulagi EA.

Prófunarstofan má vera löggildingaraðili en skal vera óháð dreifiveitum og þeim sem annast mæla fyrir hönd þeirra sbr. 3. gr. stjórnslulaga nr. 37/1993 og skal vera óháð þeim sem bera ábyrgð á eftirliti með mælunum og ákvörðunum sem teknar eru á grundvelli niðurstaðna prófana.

VII. KAFLI

Eftirlit, markaðseftirlit, stjórnsluúrræði o.fl.

24. gr.

Hlutverk Neytendastofu.

Neytendastofa hefur eftirlit með því að farið sé eftir ákvæðum þessarar reglugerðar og annast markaðseftirlit í samræmi við tilskipun nr. 2004/22/EB, um mælitæki og ákvæði laga nr. 91/2006, um mælingar, mæligrunna og vigtarmenn.

25. gr.

Stjórnsluúrræði.

Um framkvæmd eftirlits með mælitækjum, réttarúrræði og viðurlög við brotum á ákvæðum þessarar reglugerðar fer eftir ákvæðum laga nr. 91/2006 um mælingar, mæligrunna og vigtarmenn.

26. gr.

Gjöld vegna innra eftirlits.

Neytendastofa innheimtir umsóknargjald, leyfisgjald og árlegt eftirlitsgjald vegna innra eftirlits sbr. 21. gr. og skv. gjaldskrá sem sett er í samræmi við ákvæði 32. gr. laga nr. 91/2006 um mælingar, mæligrunna og vigtarmenn.

VIII. KAFLI

Áfrýjun og kæruleiðir.

27. gr.

Áfrýjun og kæruleiðir.

Ákvörðunum sem Neytendastofa tekur á grundvelli reglugerðar þessarar verður skotið til áfrýjunarnefndar neytendamála sem starfar á grundvelli 4. gr. laga um Neytendastofu og talsmann neytenda.

Ákvörðun Neytendastofu verður ekki borin undir dómstóla fyrr en úrskurður áfrýjunarnefndar neytendamála liggur fyrir.

IX. KAFLI

Viðurlög.

28. gr.

Viðurlög.

Sá sem af ásetningi eða gáleysi brýtur gegn ákvæðum reglugerðar þessarar skal sæta fésektum eða fangelsi allt að sex mánuðum ef sakir eru miklar.

Þeim sem gefur rangar eða villandi upplýsingar í tengslum við ákvarðanir eða upplýsir ekki um atriði sem skipta máli til að upplýsa mál skv. þessari reglugerð skal refsað með sektum nema þyngri refsing liggi við lögum samkvæmt.

Refsa skal þeim sem brjóta gegn ákvæðum III. og VI. kafla með sektum.

Sekt samkvæmt reglugerð þessari er unnt að leggja á lögaðila í samræmi við heimildir refsilaga um sekt lögaðila.

X. KAFLI

Gildistaka, aðlögun o.fl.

29. gr.

Gildistaka og aðlögun.

Reglugerð þessi er sett með stoð í lögum nr. 91/2006, um mælingar, mæligrunna og vigtarmenn og með hliðsjón af tilskipun 2004/22/EB og öðlast þegar gildi.

Samtímis falla úr gildi reglugerðir nr. 138/1994 ásamt síðari breytingum og rg. nr. 329/2004 um löggildingu raforkumæla.

Þá raforkumæla sem voru teknir í notkun fyrir gildistöku rg. 129/1994 um mælitæki og aðferðir við mælifræðilegt eftirlit sem og mælitæki sem hafa löglega verið tekin í notkun skv. gildandi reglugerðum á hverjum tíma frá 1994 er heimilt að nota áfram og endurlöggilda ef þeir standast viðeigandi prófanir.

Ákvæði til bráðabirgða.

Heimilt er sbr. bráðabirgðaákvæði í tilskipun 2004/22/EB um mælitæki að setja EBE-mæla og mæla með íslenskt vottorð á markað og taka þá í notkun skv. 1. mgr. 1. gr., þangað til gerðarviðurkenning þessara raforkumæla fellur úr gildi eða ef um er að ræða gerðarviðurkenningu með ótakmarkaðan gildistíma í 10 ár að hámarki frá 30. október 2006. Gildistími vottorða um íslenskra gerðarviðurkenningu skal vera sá gildistími sem tilgreindur er í vottorðinu, sem íslenska vottorðið byggir á, eða síðari viðbótum við upprunalega vottorðið. Ef ekki er að finna gildistíma í erlenda vottorðinu skal hann teljast vera 10 ár frá útgáfu þess.